

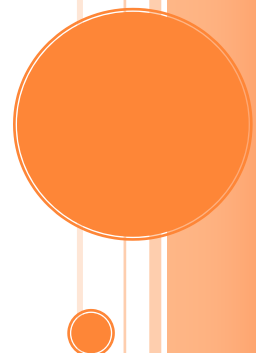
AVUSTAJAKESKUS

Koko toiminnan raportti vuodelta 2012

Avustajakeskuksen vapaaehtoistoiminnan ja palkallisen toiminnan yhteenveto vuodelta 2012

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

AVUSTAJAKESKUS

Koko toiminnan raportti vuodelta 2012

HIEMAN HISTORIAA

Avustajakeskus on toiminut vuodesta 1994 alkaen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden avustajavälityksen parissa. Toiminta alkoi hyvin pienestä ideasta Turun seudun lihastautiyhdistyksen hallituksen kokouksessa, jossa mietittiin jäsenten osallistumisen tukemista. Silloin nousi idea vapaaehtoisten saamiseksi avustajiksi mm. yhdistyksen tilaisuuksiin.

Yhdistys halusi lähteä kehittämään vapaaehtoistoimintaa ja silloista ideaa ja siihen haettiin Raha-automaattiyhdistyksen tukea projektin voimin. Ensimmäinen projekti saatiin 1990 ja sen kautta vahvistui idea avustajien kouluttamisesta ja välityksestä lihassairaille ja muille avun tarvisijoille.

Vuonna 1994 alkaneeseen projektiin saatiin mukaan yhteistyökumppaneiksi Turun kaupunki, Polioinvalidit ry Varsinais-Suomen osasto, Turun CP-yhdistys ry ja Turun Seudun Invalidit ry. Projekti piti sisällään vapaaehtoisten avustajien koulutuksen, välityksen ja neuvonnan. Rahoitus tuli osin Turun kaupungilta ja osin RAY:ltä. Tavoite oli, että kaupunki rahoittaisi toimintaa kokonaan projektin loppumisen jälkeen. Näin ei kuitenkaan taantuman vuoksi tapahtunut, vaan saimme vuonna 1999 alusta alkaen kohdennetun avustuksen RAY:ltä ja Turun kaupunki rahoitti loput.

Vakka-Suomen seudulla alkoi kiinnostus vapaaehtoisuuteen perustuvaa avustajavälitystoimintaa kohtaan samoihin aikoihin ja uusi projekti toiminnan aloittamiseen siellä alkoi vuonna 2000. Tähän projektiin tulivat rahoittajiksi heti alusta Laitila, jolta saatiin myös tilat, Uusikaupunki, Mynämäki, Eura ja Rauma. Projektin päätyttyä 2003, kunnat halusivat jatkaa toimintaa hyvien tulosten vuoksi ja niin sitten kävikin.

Hetkeksi laajentuminen hiljeni, vaikka Salon kanssa neuvotteluja käytiin jo vuonna 2002, mutta kun lisärahoitusta ei saatu RAY:ltä, ei siellä toiminta lähtenyt käyntiin vielä silloin.

Vapaaehtoisten avustajien välityksen rinnalla kulki pienimuotoisena myös palkallisten avustajien välitys lähinnä Turussa. Asiakkaiden oli helppo kysellä pieniin tuntimääriin avustajia vapaaehtoisten joukosta, jossa oli paljon opiskelijoita, jotka olivat kiinnostuneita myös palkkatyöstä.

Avustajien keski-ikä oli alusta lähtien hyvin alhainen verrattuna koko maan vapaaehtoisten keski-ikään. Tähän on ollut varmasti yhtenä syynä se, että mitään pakko sitoutumista toimintaan ei ole ollut. Kursseille on voinut tulla mukaan kuka vaan ja on voinut sitoutua omien resurssien mukaan, joko yksittäisiin keikkoihin tai vakituisiin avustajasuhteisiin. Avustajatarpeet ovat myös olleet nuoria kiinnostavia, toiminnallisia. Toiminnallisuus onkin ollut yksi peruseriaatteita koko toiminnan ajan. Avustajat eivät tee puolesta vaan mahdollistavat asiakkaan osallistumisen toimintoihin yhdessä avustajan kanssa. Tämän myötä ovat tehtävät olleet liikunnallisia sekä mielenkiintoisia osallistumisia erilaisiin tapahtumiin.

Avustajakeskuksen toiminnan kehittyminen ei olisi ollut mahdollista ilman hyviä ja toimivia yhteistyökumppaneita. Edellä mainittiinkin ensimmäiset kumppanit, joiden jälkeen on pikkuhiljaa mukaan tullut lähes kaikki alueiden vammais- ja kansanterveysjärjestöt. Heidän kanssaan on kokoonnuttu alueellisesti sekä maakunnittain säännöllisesti ja kehitetty toimintaa eteenpäin. Heidän kauttaan olemme voineet tiedottaa toiminnasta suoraan tarvisijoille ja saaneet järjestöiltä asiantuntijuutta koulutukseemme. Myös yhteistyö Turun liikuntatoimen kanssa alusta asti on mahdollistanut toiminnan laajenemisen ja syvenemisen. Nyt sitä käydään ihmettelemässä koko Suomesta. Olemme voineet tarjota vapaaehtoisia mahdollistamaan heidän ryhmiään ja samalla saaneet heiltä mm. koulutus ja tiedotustukea sekä asiantuntijuutta monessa asiassa. Näistä esimerkkinä mm. uintiavustajakoulutus, joka räätälöitiin meidän tarpeitamme varten jo hyvin

aikaisessa vaiheessa. Tärkeässä roolissa ovat olleet myös kuntien sosiaalitoimet ja kotihoitoyksiköt, joiden kautta olemme tavoittaneet uusia asiakaskuntia ja tietoa niillekin, jotka eivät muuten tietoa meistä saisi.

Oppilaitosten kanssa olemme tehneet erilaisia tempauksia vuosien varrella lähinnä liittyen tutkimuksiin ja koulutuksiin. Heidän kauttaan olemme saaneet lopputöiden tekijöitä, harjoittelijoita ja uusia avustajia. Olemme myös järjestäneet erilaisia koulutuskokonaisuuksia oppilaitoksille. Pisimmälle olemme ehtineet Turun kristillisen opiston kanssa, jonne olemme tuottaneet erilaisia opintokokonaisuuksia jo 10 vuoden ajan. Yhteistyöverkostojemme laajuus on mahdollistanut laadulliset koulutukset ja asiantuntijuuden avustamiseen liittyvissä asioissa.

Palkallisen toiminnan osalta 2000 luvun alussa huomattiin, että se tulee kasvamaan ja resurssit eivät riitä. Silloin esillä oli ESR rahoitus, mutta siihen eivät rahkeet vielä riittäneet. Vuonna 2006 oli tiedossa vammaispalvelulain muutokset henkilökohtaisen avun osalta ja haimme silloin RAY-hanketta ja sen myös saimme vuosille 2007-2011. Sen kautta pystyimme kehittämään toimintaa, luomaan malleja ja olemaan mukana valtakunnallisessa kehittämistoiminnassa Assistentti-infon kautta. Sen kautta pystyimme luomaan erilaisia myytäviä palveluja kuntien käyttöön ja kehittämään koulutusta, vertaistukea sekä ohjaus ja neuvontatoimintaa vastaamaan tarvetta. Vuoden 2012 alusta välitys ja ohjaus sekä koulutustoiminta on ollut osa normaalia toimintaa ja siinä olemme löytäneet hienon yhteyden vapaaehtoistoiminnan kanssa.

Tavoitteena on toimia asiantuntijaorganisaationa Turun seudun lihastautiyhdistys ry:n toimialueella avustamiseen liittyvissä asioissa.

Turun seudun lihastautiyhdistyksen toimialue on Varsinais-Suomi ja Satakunta.

Sisällysluettelo

VAPAAEHTOISTOIMINTA	5
Rahoitus ja kulut	6
Mukana olevat kunnat	6
Henkilöstö	6
Toimitilat.....	7
Tiedotus	7
Peruskurssit	8
Muu koulutus.....	9
Yhteistyöryhmät	10
Laatutyöskentely	10
Vapaaehtoisten välitys	10
Vapaaehtoisten määrä.....	11
Asiakkaat	11
Arviointi ja kehittäminen	12
PALKALLINEN TOIMINTA.....	14
Rahoitus ja kulut	14
Mukana olevat kunnat	14
Henkilöstö	15
Toimitilat.....	15
Tiedotus	15
Koulutus.....	15
Yhteistyöryhmät ja yhteistyö	16
Avustajien välitys	16
Avustajien määrä.....	17
Asiakkaat	17
Ohjaus ja neuvonta	17
ALUEOHJAAJIEN OMAT SIVUT	18
Salon seutu/alueohjaaja Krista Suosaari-Vihiniemi	18
Etelä-Satakunta/Alueohjaaja Krista Hellén.....	19
Turun seutu vapaaehtoistoiminta/ Alueohjaaja Pirjo-Riitta Kataja	20
Turun seutu Palkallinen toiminta/ alueohjaaja Saana Keränen.....	21
Vakka-Suomi, Pöytyä, Aura, Loimaan seutu/ Alueohjaaja Sari Kinnunen	22
Vapaaehtoisavustajat muistiasiakkaille-projektin vuosi 2012.....	23
PALVELUMYYNTI	25
Tuettu työnantajuus - palvelu.....	25
Akuutti sijaisvälitys.....	25
Talous	26

VAPAAEHTOISTOIMINTA

Vapaaehtoisuus on henkilön oma tahto ja halu tehdä ja olla mukana toiminnassa. Vapaaehtoisuuden tulee tuoda iloa kummallekin, saajalle ja antajalle.

Periaatteet

- **Tasa-arvoisuus:** *Vapaaehtoistoiminnassa kaikki osapuolet kohtaavat tasa-arvoisina.*
- **Vastavuoroisuus:** *Toiminnan tavoitteena on tuottaa hyvää mieltä kaikille siihen osallistuville.*
- **Palkattomuus:** *Palkkio on toiminnasta saatu hyvä mieli.*
- **Ei-ammattimaisuus:** *Vapaaehtoinen ei koskaan korvaa alan ammattityöntekijää.*
- **Luotettavuus ja sitoutuminen:** *On arvioitava omat voimavarat, jotta ei lupaa enemmän kuin jaksaa. Teet sen mitä lupaat ja ilmoitat, jos et pääse/pysty. Voit itse määritellä kuinka pitkän ajan olet käytettävissä.*
- **Vaitiolovelvollisuus:** *Vapaaehtoinen on vaitiolovelvollinen eikä levittele saamiaan tietoja. Ongelmatilanteessa vapaaehtoisella on velvollisuus keskustella tilanteesta ammattilaisen kanssa.*
- **Puolueettomuus:** *Vapaaehtoinen ei asetu kenenkään puolelle.*
- **Autettavan ehdoilla toimiminen:** *Vapaaehtoinen ei voi tehdä päätöksiä kenenkään puolesta.*
- **Yhteistyö:** *Vapaaehtoinen toimii tuettavien, ammattityöntekijöiden, omaisten ja ystävien tukena ja kumppanina.*
- **Toiminnallisuus:** *yhdessä tehdään, ei puolesta. Mahdollistetaan osallistuminen.*
- **Kulukorvaus:** *asiakas korvaa vapaaehtoisen kulut*
- **Vapaaehtoiset on vakuutettu Avustajakeskuksen toimesta toiminnan aikana**

Avustajakeskus noudattaa näitä periaatteitaan vapaaehtoistoiminnassaan. Se vetää tarkat rajat vapaaehtoisuuden ja ammattilaisuuden välille.

Avustajakeskuksen vapaaehtoiset avustavat liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisia, muistiongelmista kärsiviä, muita edellisiin ryhmiin verrattavissa olevia vammaisia tai pitkäaikaissairaita.

Keskus tarjoaa ohjausta ja neuvontaa kaikille niitä tarvitseville avustamiseen liittyvissä asioissa.

Vapaaehtoiset saavat maksutonta koulutusta ja virkistystä sekä vertaistukea mukana ollessaan. Jokainen mukana oleva tekee vain sen verran kuin haluaa, jaksaa ja pystyy. Työntekijät ovat aina valmiita tukemaan ja kuuntelemaan vapaaehtoisia heidän ongelmissaan.

Avustajakeskus kehittää toimintaa yhteistyössä järjestöjen, kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toimialueena toimintaa rahoittavat kunnat Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella.

RAHOITUS JA KULUT

Toimintaa rahoittivat RAY ja sopimuskunnat sekä OK-opintokeskukselta saatiin avustusta koulutustoimintaan. Lisätuloja tuli myös tuotteiden myynnistä.

Vuonna 2012 RAY:ltä saatu tuki oli 130 000e, kunnilta tuli 60 000e, muut tuotot n. 5 000e. Tästä tuotosta suurin osa meni henkilöstökuluihin, muut kulut olivat tilavuokrat, koulutuskulut sekä puhelin ja matkakulut.

Toimintaan on saatu rahoitusta RAY:ltä 66 %:a (kohdennettu toiminta-avustus) ja kuntien ostopalvelusopimusten / avustusten osuustuloista on 23 %:a ja muiden tuottojenosuus on 11 %:a. Mukana olevat kunnat ja eri vammaisjärjestöt osallistuvat kustannuksiin myös antamalla työntekijöidensä ja vapaaehtoisten henkilöidensä työpanoksen ilmaiseksi toimintaamme esim. kursseille luennoitsijoiksi. Vammaisavustajakursseja tuetaan myös rahallisesti ok-opintokeskuksen toimesta. Vapaaehtoistoiminnan suurimmat menoerät ovat henkilöstökulut 55 % kaikista kuluista. Koulutus-, puhelin- atk- ja toimitilakulut ovat 15 % kuluista.

Vuosi 2012 on ensimmäinen vuosi, jolloin vapaaehtoisen avustajatoiminnan kulut ja palkallisen avustajatoiminnan kulut on jaettu eri kustannuspaikoille. Tästä syystä vuoden 2011 ja 2012 luvut eivät ole vertailukelpoisia.

MUKANA OLEVAT KUNNAT

Toiminnassa ovat mukana rahoittajakunnat:

Aura, Eura, Loimaa, Pöytyä, Säskylä, Köyliö, Laitila, Uusikaupunki, Vehmaa, Rauma, Mynämäki, Masku, Naantali, Raisio, Lieto, Turku, Kaarina, Parainen, Salo ja Somero. Muiden toiminta-alueella olevien kuntien osalta annoimme puhelinneuvontaa ja ohjausta, mutta välitystoimintaa emme pystyneet antamaan olemassa olevien resurssien puitteissa.

Uusina kuntina tulivat vuoden aikana mukaan Pöytyä ja Parainen. Vuoden aikana neuvotteluja käytiin tulevasta yhteistyöstä Paimion, Eurajoen, Kokemäen, Harjavallan, Nakkilan, Porin, Merikarvian, Ulvilan, Pomarkun ja Luvian kanssa.

HENKILÖSTÖ

Toimintaa organisoii ja toteuttaa sitoutunut ja vastuullinen henkilöstö, jonka hyvinvoinnista pidetään huolta.

Esimiehenä toimi toiminnanjohtaja Sirke Salmela, muina työntekijöinä olivat:

Turun seudun alueohjaajan äitiyslomansijainen Trygve Svahnström 31.1. asti, jonka jälkeen remmiin astui Pirjo-Riitta Kataja.

Rauman seudun alueohjaajana toimi Krista Hellén.

Salon seudun alueohjaajana toimi Krista Suosaari-Vihiniemi.

Vakka-Suomen ja Loimaan seudun sekä Auran alueohjaajana toimi Sari Kinnunen.

Toiminnanohjaajana Tarja Vasama.

Vapaaehtoistoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen osallistui myös projektin työntekijä järjestösuunnittelija Pirjo Rissanen.

Sijaisina lyhytaikaisissa tarpeissa toimivat Katariina Ranne ja Anna-Mari Brask.

TOIMITILAT

Toimitila muuttui Turussa vuoden alusta kun Turun seudun lihastautiyhdistys ry hankki omistukseensa tilat os. Itäinen Pitkätie 68. Siellä toimivat Turun seudun toiminnasta vastaavat työntekijät, projektin työntekijä sekä hallinto ja talouspuoli.

Muulla olevat toimitilat: Salossa Astrum-keskuksessa, Laitilassa kaupungintalossa ja Raumalla Palvelukeskus Mansikkapaikassa.

TIEDOTUS

Avustajakeskus toiminnasta tiedotettiin paljon vuoden aikana. Mitä enemmän tietoa menee suoraan mahdollisille asiakkaille ja vapaaehtoistoimintaan halukkaille, sitä paremmin pystymme tavoittamaan myös uusia asiakkaita ja vapaaehtoisiksi haluavia ja viemään toimintamme eteenpäin.

1	18.1. Kerhotapaaminen Salo
2	26.1. Työllistymiskurssi Salo
3	4.2 Eura, viisaat ja vireät - ryhmä n. 25 kuulijaa
4	29.2. Kotipalvelun työntekijät, Kaarina, 4 kuulijaa
5	12.3. Pikku Pirtti, Eura 10 henkilöä
6	14.3. Lomaan sosiaalitoimi
7	26.3. Aisti päivä, Iloansalo, Salo, 25 kuulijaa
8	5.4. Yhteistyöinfo avustajatoiminnasta, palvelukeskus Iloansalo, 13 kuulijaa
9	17.4. Salon Ikämessut 2012, Astrum-keskus (messuvieraita tuhansia)
10	17.4 Parkinson-yhdistys/Kaunisjärven vanhainkoti n. 30 kuulijaa
11	19.4. Rekry-treffit, Nokian tilat, Salo noin 50 kävijää
12	1.5. Tsl+Ms- myyjäiset, Turku n. 100 kävijää
13	2.5 Sydänyhdistys, Rauma n. 35 henkeä
14	3.5. Omaishoitajien infotilaisuus n. 25 kävijää
15	3.5. Avustajakeskuksen esittelyä, Aikuisopisto Salo 14 kävijää
16	7.5. Turun vammaispalvelun sosiaalitoimi
17	8.5 Metsotien päivätoiminta, Rauma 13 henkeä
18	8.5. Tukihenkilöinfo toimistolla 15 henkeä
19	9.5. Muistimessut Loimaalla 9.5. 100 kävijää
20	14.5. JHL, avustajien ilta Turku 20 kuulijaa
21	16.5. Aura, kotipalvelu ja palvelutalot 15 kuulijaa
22	24.5. Uusikaupunki sosiaalitoimi
23	22.5. Pöytyä sosiaalitoimi
24	23.5. Someron sosiaalitoimi
25	4.6. Avustajakeskuksen toiminnan esittelyä, vanhuspalvelut Salon kaupunki
26	6.6. Esteetön Loimaa 6.6. 60 kuulijaa
27	5.8 Loimaan omaishoitajat 8 henkilöä
28	23.8. Uusikaupunki tiedotustilaisuus, 5 henkilöä
29	23.8. Uusikaupunki, Sosiaalitoimi
30	5.9. Loimaan eläkeläiset, 35 henkeä
31	6.9. Vapaaehtoistoiminnan messut 6.9. Turussa. Yli 200 kävijää
32	12.9. Huvitus, MLL
33	12.9. Mynämäen kotihoito
34	21.9. mainoshetki toimistolla Turussa, 10 kävijää

35	22.9. Järjestöjen tiedotustilaisuus Turku, yht 8hlö
36	22.9. Piisnristi/Kaarina koulussa avoinpäivä alueella asuville /200 kävijää
37	25.9 Ikäihmisten päivätoiminta, Säkylä, n. 25 kuulijaa
38	25.9. Loimaan sosiaalitoimi
39	25.9. Loimaan Kartanonmäki 4hlö
40	27.9. Esittely toiminnasta Turun seudun Parkinsonyhdistykselle, 7 kuulijaa
41	27.9. Avustajakeskustoiminnan esittely, henk.koht.avun päivät Helsinki
42	27.9. Winnova Laitila, 15 hlö
43	2.10. Winnova Laitila, sosiaalialalle suuntautuvat, 20 henkilöä
44	5.10. Omaishoitokeskus, 3 kuulijaa, keskusta Salo
45	8.10. AKK, Salo, n.30 kuulijaa
46	10.10. Kohtaa-löydä tapahtuma Turun AKK, 50 kuulijaa
47	11.10. Syty:n tsto, Salon Aivohalvauskerho, 14 kuulijaa
48	15.10 Euran eläkeläiskerho, Kauttuan kylätalo, 86 kuulijaa
49	17.10 Raisio Hulvela Vapaaehtoispuolesta tiedotusta 15hlö
50	23.10. Winnova, Laitila
51	25.10. Minimessut Ruusukortteli Turku, kuulijoita 25
52	30.10. Bovallius-opisto Turku
53	1.11. Palke 7 Laitila, omaishoitajien ilta, 30 henkilöä
54	6.11. Vakka-Suomen MS-kerho, 9 henkilöä
55	8.11. Toiminnan esittely Kaarinan perhehoidolle 8.11 klo 13 2 henkilöä
56	15.11.Toiminnan esittely Kaarinan omaishoitajille 15.11
57	14.11. Järjestö extream AMK Turku, 100 kävijää
58	16.11. Lihastautiliiton harjoittelija
59	20.11. Alueen sosiaalityöntekijöiden tapaaminen
60	20.11. Rauman seudun tapaturma- ja sairausinvalidit, Rauma, 10 kuulijaa
61	23.11. Avustajakeskuksen esittely erityisopettajat Kaarina 5hlö
62	26.11. Toiminnan esittely Liedon kotihoitohenkilöstölle 26.11 n.20 henkilöä
63	28.11. SPR Loimaa 8 henkilöä
64	3.12. Curling haasteturnaus, Rauma
65	12.12. Toiminnan esittely Voimala, Salo
66	17.12. Turun vapaaehtoistoiminnan koordinaattori n vierailu
67	18.12. Toiminnan esittely Parkinson omaishoitajille Suvituudessa, 70 kuulijaa
68	18.12. Toiminnan esittely Naantali

Lehtijuttuja oli alueen paikallislehdissä ja saimme näkyvyyttä myös muissa medioissa. Kotisivuilla oli vuoden aikana 26 000 käyntiä, joten niiden tiedotusarvo on suuri ja niiden ylläpitoon on vuoden aikana panostettukin paljon.

PERUSKURSSIT

Peruskurssit koostuvat yleisluennoista, itse sairastavien järjestöjen edustajien puheenvuoroista sekä käytännön harjoitteista. Kurssien ohjelmat ovat samanlaiset peruseriaatteiltaan alueilla. Sen laatuun on panostettu ja sitä valvotaan tarkkaan. Kurssien arvioinnit tehdään joka kurssilla. Luentojen osalta keskiarvo oli vuonna 2012 3,5 (asteikko 1-4), järjestelyjen osalta 3,6 (asteikko 1-4). Nämä luvut ovat lähes samoja kuin aikaisempina vuosina.

Aika	Paikka	Osallistujia
23.-25.1.	Turku	22
4.-7.2.	Mynämäki	10
11.-14.2.	Aura	17
11.-14.2.	Salo	19
27.-29.2.	Rauma	24
3.-6.9.	Turku	30
8.-12.9.	Parainen	13
29.9.-3.10.	Naantali	15
15.-19.9.	Pöytyä	16
10.-13.9.	Eura	14
1.-4.10.	Salo, Perniö	22
27.-31.10.	Laitila	16

Avustajakurssien laadusta valmistui vuoden aikana laatukäsikirja, joka raportin liitteenä.

Kursseilta mukaan toimintaa jäi noin 90%kurssilaisista.

MUU KOULUTUS

Muina koulutuksina vapaaehtoisille järjestimme seuraavat koulutukset:

- 24.3. Ergonomia-koulutus koko alueen avustajille, Turku
- 27.3. Lapsen ja nuoren yksinäisyys-koulutus Vapa-yhteistyönä Turku
- 11.4. Tukiviittomat-koulutus Salo
- 14.4. Kuoleman kohtaaminen koulutus Turku
- 4.10. Ergonomia-ilta Eura
- 4.10. Kuoleman kohtaaminen Salo
- 10.10. Kuoleman kohtaaminen Rauma
- 10.10. Ergonomia-koulutus Turku
- 22.10. Hätäensiapu Turku
- 23.10. Hätäensiapu Salo
- 25.10. Hätäensiapu Laitila
- 29.10. Hätäenisapu Rauma
- 1.11. ADHD-koulutusilta Vapa-yhteistyönä Turku
- 10.11. Vapaaehtoisten koulutuspäivä Koukku-yhteistyönä Rauma

VERTAISTUKI

- 17.1 Turku vertaistapaaminen
- 18.1. Eura vertaistapaaminen
- 18.1. Salo vertaistapaaminen
- 25.1. Rauma vertaistapaaminen
- 28.3. Rauma vertaistuki-ilta
- 26.4. Turku vertaistapaaminen
- 26.5. Kaikkien vapaaehtoisten yhteinen virkistyspäivä Ruissalon kansanpuistossa, Turku
- 4.9. Turku Vapaaehtoisten virkistys- ja vertaistapaaminen Vapa-yhteistyönä
- 9.6. Rauma vapaaehtoisten virkistys- ja vertaistukipäivä Koukku yhteistyönä
- 11.9. Turku Vertaistapaaminen
- 13.9. Turku Vertaistapaaminen
- 31.10. Salo vertaistuki-ilta
- 31.10. Turku Vertaistapaaminen
- 15.11. Turku Vertaistatapaaminen

Koulutukset toteutettiin osin yhteistyössä Vapaaehtoiset muistiasiakkaille-projektin tai palkallisen puolen kanssa. Virkistys- ja vertaistukitilaisuudet olivat vain vapaaehtoisille tarkoitettuja.

YHTEISTYÖRYHMÄT

Ensimmäistä kertaa yhteistyöryhmä toteutettiin yhdessä palkallisen toiminnan kanssa. Se sai hyvää palautetta ja ryhmien kokoontumisissa käytiin läpi toimintojen periaatteita ja prosesseja sekä kuultiin ryhmäläisten mielteitä kehittämisestä sekä saatiin palautetta toiminnasta.

Ryhmät kokoontuivat alueellisesti kevään aikana alueohjaajien vetäminä. Niihin osallistui kattavasti alueellisia järjestöjä ja kuntien edustajia.

LAATUTYÖSKENTELEY

Vuoden aikana aloitettiin vapaaehtoistoiminnan laatutyöskentely ja laatukäsikirjan työstäminen. Ensin koottiin henkilöstölaatuun liittyviä asioita sekä talouspuolen laatuun liittyviä asioita. Opiskelijatyönä tehtiin myös palaute ja arviointikysely vapaaehtoisille laatutyön tueksi. Laatukäsikirja on suunniteltu valmistuvan 2013 vuoden loppuun mennessä.

VAPAAEHTOISTEN VÄLITYS

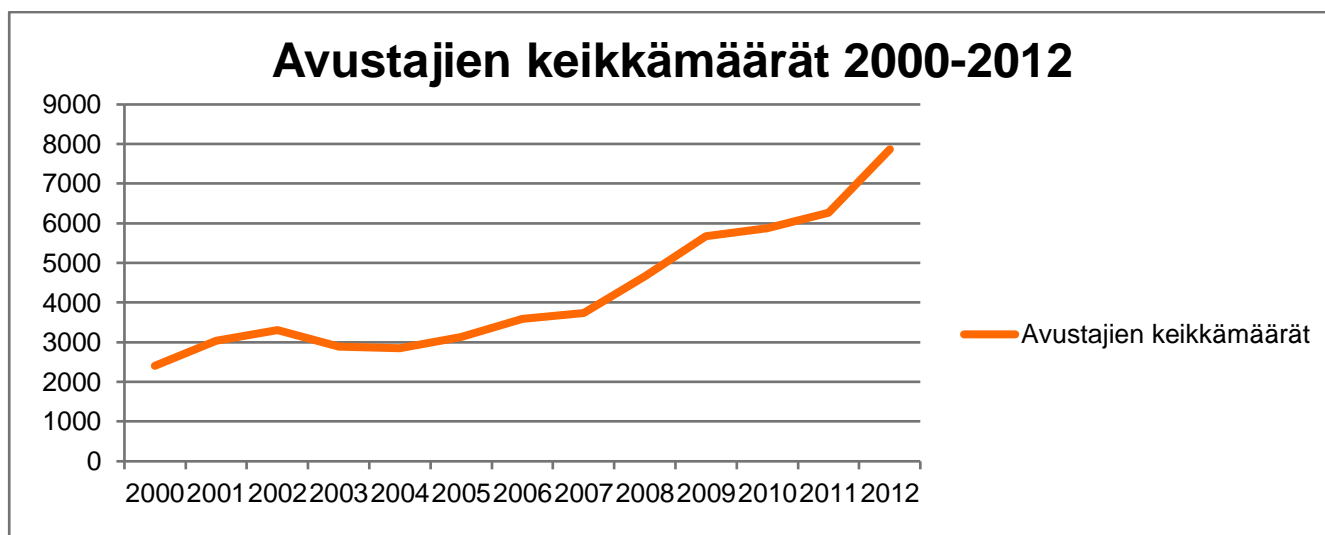
Vapaaehtoisten välitys on toiminnan muuttumisesta ja yhteiskunnan myllerryksestä huolimatta pitänyt paikkansa ja tarve toiminnalle on edelleen olemassa. Hieman vapaaehtoistoiminta on joissakin kunnissa ”unohtunut” henkilökohtaisen avun alle, mutta taas palautumassa yhdeksi vartenotettavaksi osaksi palveluita. Uusissa kunnissa toimintaa tehdään tutuksi erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa ja haetaan vapaaehtoisia sekä asiakkaita. Avustajien keski-ikä oli 48v ja kaikista avustajista 15% oli miehiä.

Välityspuheluita saamme keskimäärin 5kertaa / välityspäivä. Tämä tekee vuodessa lähes 1000 vapaaehtoisen avustajan pyyntöä joko yksittäiselle keikalle tai vakituiseen avustajasuhteeseen.

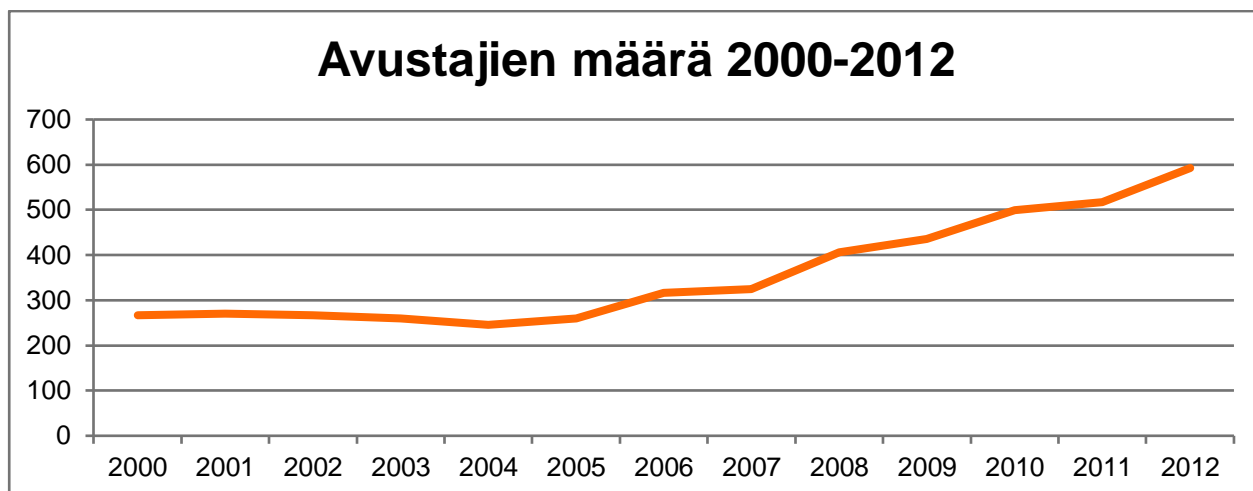
Kaikki pyynnöt eivät johda toteutuneeseen keikkaan tai avustajasuhteeseen.

Ohjaus- ja neuvontapuheluita saamme koskien vapaaehtoistoimintaa noin 2/päivystyspäivä, yhteensä n. 400/vuosi.

Seuraavaksi tilastoa avustajien tekemistä keikkamääristä vuosien aikana

VAPAAEHTOISTEN MÄÄRÄ

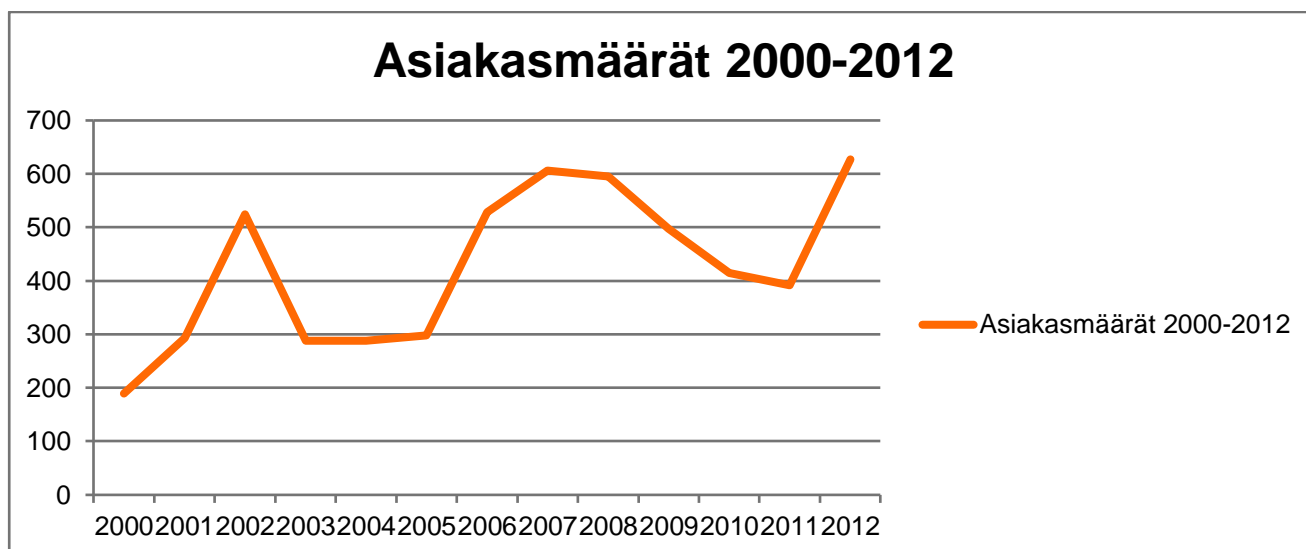
Avustajia oli vuoden 2012 aikana mukana toiminnassa 593. Suurin osa tuli peruskurssien kautta, jotkut löysivät toiminnan ns. puskaradion kautta tai alan koulutuksen kautta.

Vapaaehtoistoiminnasta kerrottiin myös palkkatyötä hakeville avustajille, joista osa oli kiinnostunut toimimaan myös vapaaehtoisena.

ASIAKKAAT

Asiakkaiden osalta keski-ikä on noussut yhteiskunnan keski-ian noustessa. Toisaalta myös muistiprojektin myötä tietoisuus meistä on varmasti kasvanut myös vanhusväestön keskuudessa ja samalla myös vapaaehtoistemme käyttö.

Asiakkaiden diagnooseja emme tilastoineet, mutta olemme jaotelleet asiakkaat erilaisiin ryhmiin sen mukaan, minkälainen avustajantarve heillä oli eli liikuntavamma, näkövamma, kehitysvamma, muistiongelmia tai muu. Monella oli useampi kuin yksi edellä mainituista kategorioista.

ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Arviointi on kiinteä osa kehittämistyötä. Arvioinnin avulla osataan tehdä oikeanlaisia korjauksia oikeaan aikaan.

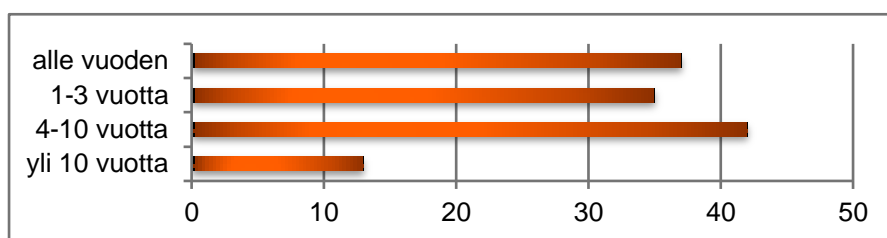
Palautetta kerätään monin eri tavoin. Keräämme palautetta säännöllisesti koulutuksista ja kursseista.

Lisäksi keräämme suoraa asiakaspalautetta ja käsittelemme niitä omissa työntekijäpalavereissa. Saamme säännöllistä palautetta yhteistyökumppaneilta mm. yhteistyöpalavereissa.

Näiden lisäksi olemme tehneet aina muutaman vuoden välein asiakkaille ja vapaaehtoisille sekä yhteistyökumppaneille suunnattuja palaute- ja arviointikyselyjä. Tänä vuonna teimme kyselyn vapaaehtoisille.

Kyselystä poimittua:

Kyselyyn vastasi 130 vapaaehtoisavustajaa. Vastaajista naisia oli 118 ja miehiä 11 (yksi vastaajista ei ilmoittanut sukupuoltaan). Kolme yleisintä "statusta" olivat eläkkeellä 36 %, töissä (kokopäivä- tai osa-aikatyössä) 32 % ja työttömänä 16 %.

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että vapaaehtoiskeikkoja oli tarjottu sopivasti

Koulutusta arvioidessa vastaajat olivat sitä mieltä, että Avustajakeskuksen koulutukset tukevat vapaaehtoisena toimimista ja lisäkoulutuksien aiheet ovat vapaaehtoisavustajan kannalta hyödyllisiä. (91 % vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä kummastakin väittämistä)

Virkistystoimintaan oli osallistunut 41 % vastaajista ja vapaaehtoisten tapaamisiin 50%.

Hieman yli 60 % vastaajista oli sitä mieltä, että virkistystoimintaa sekä vapaaehtoisten tapaamisia järjestetään riittävästi. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että Avustajakeskuksen henkilökunta on helposti tavoitettavissa ja kynnys ottaa yhteyttä on matala (yli 80 % vastaajista täysin tai jokseenkin samaa mieltä molemmista väittämistä) Avustajien huomioimisesta kertoo se, että suurin osa vastanneista koki, että heidän tekemäänsä vapaaehtoistyötä arvostetaan Avustajakeskuksessa (86 %) ja he kokivat olevansa tasa-arvoisessa asemassa muihin avustajiin nähden (82 %).

Suurin osa uusista avustajista oli sitä mieltä, että toiminta on vastannut odotuksia ja vanhoista avustajista puolet oli sitä mieltä, että toiminta oli pysynyt samana ja puolet sitä mieltä, että se oli parantunut.

Avustajakeskuksen vapaaehtoisena uskoi jatkavansa lähes 70 % vastaajista ja ainoastaan 4 % uskoi lopettavansa

Kyselyllä oli tavoitteena selvittää myös miksi avustajat haluavat toimia juuri Avustajakeskuksen vapaaehtoisina. Selkeästi eniten mainintoja sai mahdollisuus tehdä yksittäisiä keikkoja (97 mainintaa). Moni vapaaehtoistoimintaa järjestävä taho ei tarjoa vapaaehtoisille ollenkaan rahallista korvausta, mutta Avustajakeskuksen tarjoama kulukorvaus ei kuitenkaan noussut kovin tärkeäksi syyksi keskuksen valinnalle. Tärkeimpiä olivat laaja valikoima erilaisia keikkoja ja keikkoja kiinnostavien asiakasryhmien parissa. Muina syinä mainittiin mm. koulutukset ja aatteellinen riippumattomuus.

Kouluarvosanaksi Avustajakeskus sai vastaajilta keskiarvon 8,1.

Parasta Avustajakeskuksessa on... (83 vastausta) kysymykseen vastauksia tuli laidasta laitaan, mutta kaksi aihetta nousivat selvästi yli muiden useilla maininnoilla:

- henkilökunta ("ystävällinen, iloinen ja kannustava henkilökunta")
- toiminnan vapaaehtoisuus ("mahdollisuus työskennellä silloin kuin itselle sopii")

Muita vastauksia mm. "irrottautuminen arjesta", "onnistuneet keikat", "inhimillisyys, solidaarisuus, välittäminen", "mahdollisuus olla hyödyksi ja avuksi muille", "kiitolliset ja sympaattiset asiakkaat"

Kehittäminen on meillä työtapa ja pieniä askeleita eteenpäin. Mietimme:

- teemmekö oikeita asioita
- saavuttammeko tavoitteemme
- teemmekö asioita oikealla tavalla
- miten toimimme
- missä teemme virheitä
- mitä parannamme tulevaisuudessa ja miten sen teemme.

Työntekijätiimimme ja erilaiset työryhmät sekä työntekijät käyttävät edellä mainittuja kysymyksiä jokapäiväisessä työssään, jotta pystyisimme tarjoamaan parasta palvelua.

Vapaaehtoisten virkistyspäivä Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa

PALKALLINEN TOIMINTA

Avustajakeskus auttaa työnantajia löytämään itselleen työntekijän henkilökohtaisiksi avustajiksi, koulunkäyntiavustajiksi, tukihenkilöiksi, omaishoitajan lomittajiksi tai näihin verrattavissa oleviin paikkoihin. Suurin osa asiakkaita hakee itselleen henkilökohtaista avustajaa, kun ovat saaneet kunnalta vammaispalvelulain mukaisen päätöksen henkilökohtaisesta avusta.

Toimintaperiaatteenamme on asiakaslähtöisyys eli lähemme etsimään avustajaa työnantajan hakuehdoilla. Haastattelemme säännöllisesti työnhakijoiksi haluavia ja pidämme heistä rekisteriä. Ensisijaisesti tarjoamme uusia paikkoja rekisteröityneille. Jos paikkaan ei tällä tavoin löydy avustajaa, haemme työnantajan kanssa muista vaihtoehtoja, joista käytetyin on työvoimahallinnon palvelut, myös lehti-ilmoittelua ja oppilaitoksia käytetään hyväksi.

Työpaikat ovat kaikkien rekisteröityneiden avustajien nähtävissä salatussa tilassa palvelimellamme. Siellä ovat nähtävissä yleistiedot paikoista paikkakuntien mukaan, tunnistenumeroilla. Ei siis työnantajien nimiä tms. Kun jokin paikoista kiinnostaa työnhakijaa, hän ottaa yhteyttä alueohjaajaan lisätietoja saadakseen. Vielä tässä kohtaa alueohjaaja punnitsee, onko työnhakija työnantajan antamien toiveiden mukainen ennen kuin antaa työnantajan tiedot tai toimittaa avustajan tietoja eteenpäin. Kun sitten työpaikka täyttyy, eli työnantaja on valintansa tehnyt, hän ilmoittaa meille paikan täyttymisestä ja paikka otetaan pois hausta.

RAHOITUS JA KULUT

Toiminnan rahoitus tuli kuntien avustuksista ja palvelujen myynnistä

Palkallistoiminnanrahoitus saadaan toiminnassa mukanaolevilta kunnilta 94%. Vammaisavustajakurssin käyneistä henkilöistä osa on vapaaehtoistyön lisäksi sijoittautuneet vammaisten työnantajien henkilökohtaisiksi avustajiksi tai kuntien avustajapalvelu- päätöksen työpaikkoihin. Ok-opintokeskuksen tuen määrää on jyvitetty myös tällä kustannuspaikalle. Sen määrä tuotosta on 6%. Palkallinen toiminta on ollut niin vähäistä, että sitä ei ole pystynyt ennen erottamaan vapaaehtoistoiminnasta. On Tuetun työnantajuuspalvelun myynnin ansiota, että palkallistenvälitystoiminta on saanut paremmin mainosta ja löytänyt käyttäjänsä. Toiminnan kasvaessa ja vaatiessa enemmän työpanosta olemme erottaneet tämän omaksi kokonaisuudeksi. Suurin kuluerä on henkilöstökulut 68% kaikista kuluista. Seuraavaksi tulevat koulutus-, puhelin-, atk- ja toimitilakulut, jotka ovat 25% kuluista.

Palkallisen välityksen toimintaan ei ole saatavilla vertailulukuja edellisestä vuodesta, koska tämä on ensimmäinen vuosi, jolloin toiminnot on eriytettyinä.

MUKANA OLEVAT KUNNAT

Toiminnassa ovat mukana rahoittajakunnat:

Aura, Eura, Loimaa, Pöytyä, Säskylä, Köyliö, Laitila, Uusikaupunki, Vehmaa, Rauma, Mynämäki, Masku, Naantali, Raisio, Lieto, Turku, Kaarina, Parainen, Salo ja Somero. Muiden toiminta-alueella olevien kuntien osalta annoimme puhelinneuvontaa ja ohjausta, mutta välitystoimintaa emme pystyneet antamaan olemassa olevien resurssien puitteissa.

Uusina kuntina tulivat vuoden aikana mukaan Pöytyä ja Parainen. Vuoden aikana neuvotteluja käytiin tulevasta yhteistyöstä Paimion, Eurajoen, Kokemäen, Harjavallan, Nakkilan, Porin, Merikarvian, Ulvilan, Pomarkun ja Luvian kanssa.

HENKILÖSTÖ

Toimintaa organisoijaksi ja toteuttajaksi sitoutunut ja vastuullinen henkilöstö, jonka hyvinvoinnista pidetään huolta.

Esimiehenä toimi toiminnanjohtaja Sirke Salmela, muina työntekijöinä olivat:

Turun seudun alueohjaajana Saana Keränen.

Rauman seudun alueohjaajana toimi Krista Hellén.

Salon seudun alueohjaajana toimi Krista Suosaari-Vihiniemi.

Vakka-Suomen ja Loimaan seudun sekä Auran alueohjaajana toimi Sari Kinnunen.

Toiminnanohjaajana Tarja Vasama.

Sijaisina lyhytaikaisissa tarpeissa toimivat Katariina Ranne ja Anna-Mari Brask.

TOIMITILAT

Toimitila muuttui Turussa vuoden alusta kun Turun seudun lihastautiyhdistys ry hankki omistukseensa tilat os. Itäinen Pitkätie 68. Siellä toimivat Turun seudun toiminnasta vastaavat työntekijät, projektin työntekijä sekä hallinto ja talouspuoli.

Muualla olevat toimitilat: Salossa Astrum-keskuksessa, Laitilassa kaupungintalossa ja Raumalla Palvelukeskus Mansikkapaikassa.

TIEDOTUS

Avustajakeskus toiminnasta tiedotettiin paljon vuoden aikana. Mitä enemmän tietoa menee suoraan mahdollisille asiakkaille ja vapaaehtoistoimintaan halukkaille, sitä paremmin pystymme tavoittamaan myös uusia asiakkaita ja vapaaehtoisiksi haluavia ja viemään toimintamme eteenpäin.

Toiminnasta käytiin kertomassa lähes 70:ssä erilaisessa tilaisuudessa ympäri toimialuetta.

Lehtijuttuja oli alueen paikallislehdissä ja saimme näkyvyyttä myös muissa medioissa. Kotisivuilla oli vuoden aikana 26 000 käyntiä, joten niiden tiedotusarvo on suuri ja niiden ylläpitoon on vuoden aikana panostettukin paljon.

KOULUTUS

Osa palkalliselle puolelle tulevista avustajista kävi myös vapaaehtoispuolen peruskurssin, jonka jälkeen jäivät mukaan palkallisen puolen toimintaan.

Lisäkoulutuksena avustajille järjestettiin:

24.3. Ergonomia-koulutus koko alueen avustajille, Turku

11.4. Tukiviittomat-koulutus Salo

14.4. Kuoleman kohtaaminen koulutus Turku

4.10. Ergonomia-ilta Eura

4.10. Kuoleman kohtaaminen Salo

10.10. Kuoleman kohtaaminen Rauma

10.10. Ergonomia-koulutus Turku

22.10. Häätänsiapu Turku

23.10. Häätänsiapu Salo

25.10. Häätänsiapu Laitila

29.10. Häätänsiapu Rauma

VERTAISTUKI

Vertaistuki tapaamisia oli Raumalla 2, Salossa 2 ja Turussa 8 kertaa vuoden aikana

Koulutukset toteutettiin osin yhteistyössä Vapaaehtoiset muistiasiakkaille-projektin tai vapaaehtoispuolen puolen kanssa.

Järjestimme myös kaikille avoimia Palkkainfoja, joita järjestettiin kevätkaudella 4 kertaa Turussa, Raumalla ja Salossa sekä kerran Laitilassa. Syyskaudella järjestettiin palkkainfoja 1xkk Raumalla, Salossa ja Turussa. Laitilassa ja Loimaalla kummassakin 1 kerran. Niihin osallistui avustajan työstä kiinnostuneita, avustajina toimivia sekä työnantajia alueelta ja niissä keskusteltiin ajankohtaisista asioista.

Järjestimme vuoden aikana mahdollisuuden työnhajukseen Turussa, Raumalla ja Salossa niin työnantajille kuin työntekijöillekin. Kaikissa ryhmät kokoontuivat oman tahtinsa mukaan. Vetäjänä toimi raumalainen työnhajaaja Eeva-Maija Salo, joka kehittää edustajanamme henkilökohtaisen avun työnhajusta valtakunnallisessa Assistentti-infon työnhajausjaostossa.

YHTEISTYÖRYHMÄT JA YHTEISTYÖ

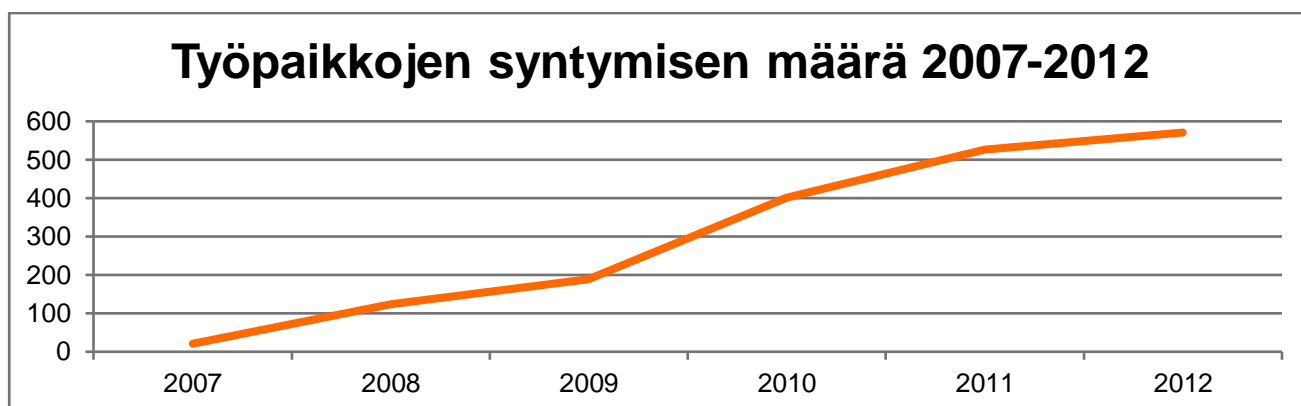
Ensimmäistä kertaa yhteistyöryhmä toteutettiin yhdessä vapaaehtoisen toiminnan kanssa. Se sai hyvää palautetta ja ryhmien kokoontumisissa käytiin läpi toimintojen periaatteita ja prosesseja sekä kuultiin ryhmäläisten mielteitä kehittämistä sekä saatiin palautetta toiminnasta.

Ryhmät kokoontuivat alueellisesti kevään aikana alueohjaajien vetäminä. Niihin osallistui kattavasti alueellisia järjestöjä ja kuntien edustajia.

Yhteistyötä tehtiin valtakunnallisesti Assistentti-infossa, joka kokoaa alan keskuksia ja toimijat yhteen. Lisäksi teimme kahdenvälistä yhteistyötä myös muiden avustajakeskusten ja vastaavien kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös oppilaitosten kanssa.

AVUSTAJIEN VÄLITYS

Avustajia välitettiin jälleen ennätysmäärä, toki oli havaittavissa selvää tasoittumista välitysmäärissä, mutta se selittyy kuntien tekemien päätösten määrän tasoittumisesta.

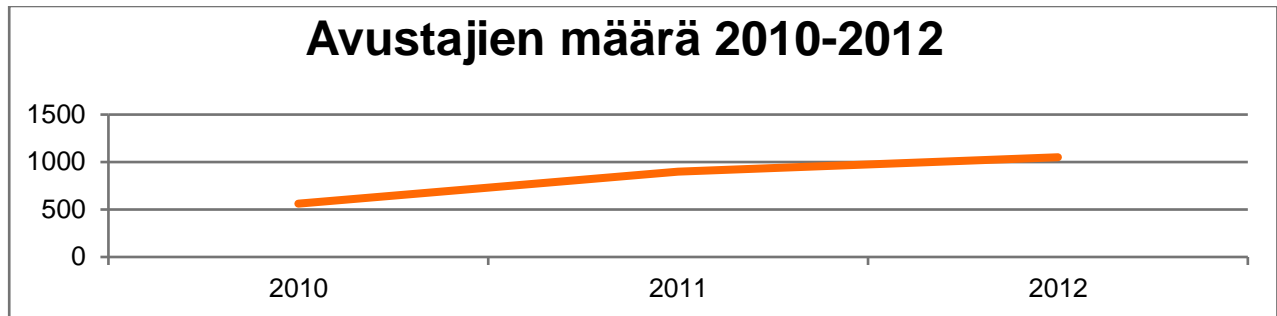

Näiden lisäksi 83 kertaa jäi paikka täyttymättä. Näistä 50% syys oli siinä, että avustaja löytyi muuta kautta, 35% siksi, että asiakkaan tilanne oli muuttunut ja tarvetta ei ollutkaan ja 15% ettemme pystyneet avustajaa löytämään työnantajalle ja he halusivat ottaa paikan pois hausta meillä.

Välityspuheluita tuli vuoden aikana noin 2300 kertaa. Ne koskivat uusia välityspyyntöjä tai voimassaolevia hakuja.

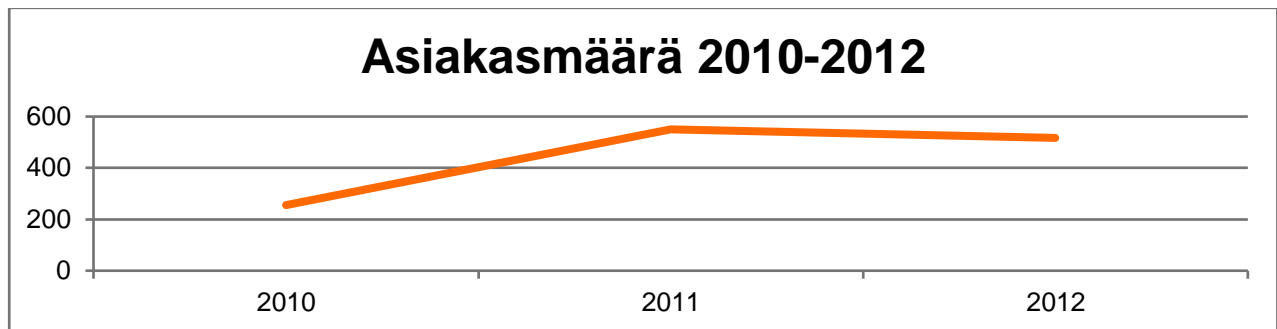
AVUSTAJIEN MÄÄRÄ

Avustajat rekisteröityivät meille haastattelujen kautta. Haastattelut sisälsivät perustiedon avustajan työstä, erilaisista päätöksistä ja näiden vaikutuksesta työnsisältöihin. Käytiin läpi haastateltavan soveltuvuutta avustajan töihin, hänen kokemuksiaan alalta, koulutuksiaan jne. Esiteltiin avustajakeskuksen toimintaa ja roolia työhaussa ja käytiin läpi työnhakijan roolia työhaussa. Lisäksi käytiin läpi avoimena olevia paikkoja ja miten niihin pystyy tutustumaan

ASIAKKAAT

Asiakasmäärät ovat hieman laskeneet, mutta ovat selvästi tasoittumassa. Uusien kuntien mukaantulo ei vaikuttanut tänä vuonna suuresti asiakasmääriin.

OHJAUS JA NEUVONTA

Avustajakeskus ohjasi ja neuvoi vuoden aikana yli 2 200 kertaa. Soittajista 40% oli avustajina toimivia henkilöitä, 20% työnantajia ja loput mm. viranomaisia, omaisia ja muita asiasta kiinnostuneita.

Asiat koskivat arkisia asioita työn sisällöistä työehtosopimuksen tulkintaan. Lisäksi mietitytti avustajahakuun liittyvät asiat.

Työntekijät kouluttauivat vuoden aikana erilaisiin kysymyksiin ja tietoa saatiin myös suoraan itselle ostetuista koulutuksista mm. Assistentti-infolta.

ALUEOHJAAJIEN OMAT SIVUT

SALON SEUTU/ALUEOHJAAJA KRISTA SUOSAARI-VIHINIEMI

Salossa pidettiin kaksi vammaisavustajakurssia vuoden 2012 aikana, päiväkurssit Halikossa ja Perniössä. Erityisesti syksyn kurssille heijastui Salon dramaattisesti muuttunut työllisyystilanne, sillä kurssipaikat täyttyivät nopeasti ja osallistujista yli puolet oli Nokian tehtaalta irtisanottuja henkilöitä. Kurssit toteutettiin jälleen yhteistyössä Salon seurakunnan kanssa. Myös yhteistyö alueen vammaisjärjestöjen kanssa sujui positiivisissa merkeissä; vierailijat kurssille järjestyi erinomaisesti ja vastavuoroisesti alueohjaaja kävi vierailuilla yhdistysten kerhoilloissa esittelemässä Avustajakeskuksen toimintaa. Toimintamme näkyvyyttä on pyritty edistämään myös mm. osallistumalla Salon Ikäinfo-messuille ja olemalla mukana Nokian järjestämällä Rekry-treffeillä. Myös esim. aikuisopiston kursseilla käytiin esittelemässä toimintaa kahdesti vuoden aikana.

Vapaaehtoisavustaja tilataan tyypillisimmillään kotihoidon piirissä olevalle iäkkäämmälle ihmiselle erityisesti kertaluonteiseen lääkärisaattoon, mutta lisääntyvässä määrin vapaaehtoisavustajia kiinnittyy myös säännöllisesti viikoittain tapahtuviin avustuksiin, joissa yhdessä asiakkaan kanssa ulkoillaan tai hoidetaan kauppa- ym. asiointeja. Muistiasiakkaiden määrä vaikuttaisi olevan kasvussa myös Salon alueella.

Avustajakeskus tekee yhteistyötä edelleen Salon kaupungin liikuntaviraston kanssa, joka järjestää erityislasten uimakouluja lähes ympäri vuoden. Näissä uimakouluissa tarvitaan viikoittain n. 7-8 vapaaehtoisavustajaa. Uimakouluavustajien ikäjakauma vaihtelee nuorista opiskelijoista eläkkeelle jääneisiin. Pääsääntöisesti kuitenkin tyypillisin vapaaehtoisavustajamme on n. 60-vuotias naishenkilö, joka haluaa käyttää osan vapaa-ajastaan muiden ihmisten auttamiseen.

Vapaaehtoisten työpanosta huomioitiin järjestämällä Kiitoskahvit tammikuussa ja toukokuussa oli mahdollisuus lähteä toiminta-alueemme yhteiselle Kevätvirkistykseksi Ruissaloon Turkuun. Syksyllä tavattiin koruaskartelun merkeissä, ilta oli tarkoitettu sekä vapaaehtois- että palkallisen puolen avustajille. Syksyn aikana tarjolla oli myös luento kuoleman kohtaamisesta, joka sekin järjestettiin yhteistyössä Salon seurakunnan kanssa.

Tuetun työsuhteen työnantajien määrä jatkaa kasvuaan Salon alueella. Ensimmäiset tuetut työnantajat tulivat myös Someron alueelle vuoden 2012 aikana. Henkilökohtaiset avustajat ovat keskimääräisesti hieman nuorempia ihmisiä. Joukossa on sekä ammatin vaihtajia sekä opiskelijoita, jotka hakevat lisätuloja ja työkokemusta alalta. Pääsääntöisesti avustajat ovat naisia, mutta ilahduttavasti muutama mieskin on löytänyt työpaikan tältä alalta.

Työnantajien joukko vaihtelee iäkkäämmistä asiakkaista nuorempiin ihmisiin, joilla on vielä pienet lapsetkin perheessä. Tämän mukaisesti tarjolla olevat työtehtävätkin saattavat siis olla hyvin vaihtelevia. Työnantajille aloitettiin työnohjaajavetoinen ryhmä, jossa työnantajana toimivat saavat vertaistukea omaan toimintaansa henkilökohtaisen avustajan työnantajana, ryhmä koettiin tarpeelliseksi ja jatkaa kokoontumisia vielä vuoden 2013 puolella.

ETELÄ-SATAKUNTA/ALUEOHJAAJA KRISTA HELLÉN

Satakunnassa vuoden 2012 kevätkausi käynnistyi perinteisesti vapaaehtoisille avustajille tarjottavilla kiitoskahveilla. Rauman seudun vapaaehtoiset avustajat kokoontuivat istumaan mukavaa iltaa Ravintola Mr. Jonesiin. Euran, Säkylän sekä Köyliön seudun avustajat saivat kutsun Ruukin Helmeen.

Kevätkauden koulutuksia ja tapahtumia olivat avustajien vertaistapaaminen, jossa viihteellisenä ohjelmana oli korujentekoa Avustajakeskuksen Pirjo Rissasen opastuksella. Toukokuussa Eeva-Maija Salo luennoi aiheesta: tunteet työssä. Koko toiminta-alueen vapaaehtoisten avustajien yhteistä virkistyspäivää vietettiin Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa Turussa. Tapahtumaan oli jälleen yhteiskuljetus. Lisäksi Rauman seudun vapaaehtoisille avustajille järjestettiin Rauman seudun vapaaehtoistoimijoiden KOUKKU-yhteistyöryhmän kanssa ohjelmallinen päivä Kaaron kyläyhdistyksen rantasaunalla.

Syyskaudella Raumalla käynnistyi palkallisten, mm. henkilökohtaisten avustajien työnohjausryhmä Eeva-Maija Salon vetämänä. Työnohjausryhmä jatkaa edelleen vuonna 2013. Syksyn koulutusaiheet - kuoleman kohtaaminen sekä hätäensiapu - keräsivät erityisen runsaasti osanottajia. Kuoleman kohtaamisen aihealueesta puhui TYKS'in sairaalapastori Harri Heinonen. Hätäensiapukoulutuksesta vastasi ensiapukouluttaja Seppo Laivamaa. Syyskauden päätteeksi KOUKKU-yhteistyöryhmä järjesti Rauman seudun vapaaehtoisille koulutus- ja virkistyspäivän.

Vuonna 2012 Vammaisavustajakursseja pidettiin kevätkaudella-12 Raumalla ja syyskaudella-12 Eurassa. Molemmissa kunnissa koulutus järjestettiin päiväkurssina. Kurseilla oli runsaasti osanottajia ja Raumalla tulijoita oli niin paljon että kaikkia ei tilarajoituksen vuoksi voitu ottaa mukaan. Kurssit saivat jälleen osanottajilta hyvää palautetta ja monet jäivät mukaan aktiiviseen vapaaehtoistoimintaa tai palkallisesta avustajantyöstä kiinnostuneiden rekisteriin. Erityisesti Euran kurssilla oli paljon osanottajia myös lähikunnista ja näin ollen kurssi tuotti uusia avustajia myös lähikuntiin. Vammaisavustajakursseihin liittyvä ergonomiaosuus pidettiin Rauman kurssin jälkeen Turussa Palvelukeskus Kotikunnaksessa, jonne Raumalta oli yhteiskuljetus. Eurassa ergonomia-osuus toteutettiin paikallisessa Fysio Sirussa.

Avustajakeskuksen vapaaehtoistoiminta jatkoi kasvuaan Satakunnan alueella. Eurassa, Köyliössä ja Säkylässä suurin osa avustajakeikoista tehtiin ns. vakkarikeikkoina, eli vakituisissa avustaja-asiakassuhteissa, joissa avustaja käy esim. kerran viikossa ulkoilu/asiointiapuna. Tälle alueelle on myös tyypillistä avustajien liikkuvuus. Jos sopivaa avustajaa ei löytynyt oman kunnan alueelta, usein avustajaksi lähti naapurikunnassa asuva. Eurassa lisääntyivät myös avustajapyynnöt keikkaluonteisiin tehtäviin.

Avustajakeskuksen toiminnalla on jo pitkät perinteet Eurassa ja aktiivisten avustajien määrä on suhteellisen suuri. Toiminta on myös suhteellisen tunnettua. Säkylässä ja Köyliössä on edelleen tarvetta kiinnittää erityistä huomiota tiedotukseen, jotta avuntarvitsijat osaisivat entistä paremmin hyödyntää Avustajakeskuksen palveluita. Asiakkaita Euran, Säkylän ja Köyliön alueella oli viime vuonna jälleen kaikista asiakasryhmistä eli asiakkaina oli liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisia sekä muistisairaita.

Raumalla vapaaehtoiskeikkojen määrä nousi vuonna 2012 huimasti. Nousua oli sekä keikkaluonteisten että vakituisten avustajakeikkojen määrässä. Yhteistyö kotihoidon kanssa on Raumalla vakiintunutta ja aktiivista ja iso osa kertaluonteisia avustajapyyntöjä, kuten esim. lääkärisaattoja tulikin suoraan kotihoidon kautta. Myös Raumalla asiakaskunta oli hyvin heterogeenista. Asiakkaat olivat keskimäärin hieman nuorempia kuin Euran, Säkylän ja Köyliön alueella.

Satakunnan alueella Avustajakeskukseen rekisteröitiin palkallisesta avustajantyöstä kiinnostuneita työnhakijoita tasaisena virtana läpi vuoden. Euran, Säkylän ja Köyliön alueelta tuli vuonna 2012

aiempiin vuosiin verrattuna enemmän yhteydenottoja palkallisesta avustajantyöstä kiinnostuneilta työnhakijoilta.

Tuetun työnantajuuden palvelua käyttivät Rauma sekä Köyliö. Raumalla, jossa tuettu työnantajuuspalvelu on käytössä laajalti ja henkilökohtaisen avun päätöksiä on runsaasti, palkallinen puoli oli erittäin merkittävässä osassa Rauman toimipisteen jokapäiväistä toimintaa. Avoinna oleviin henkilökohtaisen avustajan, avustajan sekä tukihenkilön työpaikkoihin löytyi sopiva työnhakija pääsääntöisesti suhteellisen lyhyellä hakuajalla.

TURUN SEUTU VAPAAEHTOISTOIMINTA/ ALUEOHJAAJA PIRJO-RIITTA KATAJA

Vuosi on ollut vilkas ja monivivahteinen. Uusia avustajia on Turussa peruskoulutettu ja uintiavustajakurssikin oli hyvin suosittu. Monet uudet avustajat ovat heti tarttuneet toimintaan lähtien vapaaehtoisiin saattokeikkoihin ja / tai ottaneet vakkarin avustettavan. Usealla avustajalla on monta vakkariavustettavaa. Näissä suhteissa on parasta turvallinen jatkuvuus molempien osapuolien kannalta. Avustajat, jotka tekevät ensisijaisesti keikkoja ovat myös kullan arvoisia. Monesti on saatu avustaja hyvinkin nopealla aikataululla esim. ensisijaisen avustajan sairastuessa saattoihin tai vaikkapa museoon tai erilaisiin näyttelyihin. Kiitos siitä kuuluu aktiivisille ja joustaville avustajille.

Yleisimpiä keikkoja ovat olleet saatot lääkäriin tai laboratorioon, pankki ja kauppa-asioiden hoitamiseen sekä ulkoiluun, liikuntaan, peleihin ja uinteihin liittyvät joko yksittäiset tai vakkarikeikat.

Erikoisimpia ovat olleet viikon ulkomaan matka asiakkaan kanssa, lasketteluavustukset ja ruotsinkielentaitoisen avustajan ratkaisema pankkiasioiden hoito kotimaassa, vaikka asiakas olikin varautunut matkustamaan avustajan kanssa Ruotsiin asti. Myös melonta-avustus on antanut erityisen kokemuksen sekä asiakkaalle että avustajalle. Eräs avustaja pääsi myös Englanninkielen kurssille asiakkaan kanssa.

Erilaisissa koulutustilaisuuksissa avustajat ovat auttaneet asiakkaita sisään tulossa, vaatteiden riisumisessa ja pukemisessa sekä ruokailuissa. Erityislasten tanssikerho on ollut avustajien suosima. Avustajat ovat olleet mukana myös yhden tanssiryhmän keikoilla avustamassa.

Uutena tulokkaan oli Ruisrock-tapahtumassa esteettömyyden takaavat avustajat, jotka vuorottelivat niin, että perjantaista sunnuntai-iltaan asti oli 2-5 avustajaa eri toimipisteissä ennalta sovitussa pisteissä. Kokemukset olivat lupaavia. Pääasia oli se, että asiakkaat pääsivät heille varattuihin paikkoihin ja saivat kokea musiikin korvia hiveleviä nautintoja. Tänä vuonna toimintaa kehitetään edelleen organisoinnilla, huomioiden ensimmäisenä vuotena esiin tulleita asioita, jotta pystyttäisiin vielä paremmin vastaamaan kentän odotuksiin.

Keikkojen tilaajina ovat olleet yksityiset henkilöt, asiakkaiden omaiset, omaishoitajat, järjestöt ja Turussa kotihoitohenkilöstö on kiitettävästi löytänyt toimintamme, helpottamaan asiakkaidensa asioiden sujumista ja liikkumisen ylläpitoa avustajan avulla.

Vapaaehtoisia avustajia olemme muistaneet kiitoskahveilla tammikuussa ja keväällä aloitettiin Vapari- tapaamiset yhdessä ohjaajan kanssa. Tapaamisissa tutustutaan toisiinsa avustajiin ja saadaan tukea omaan toimintaan. Virkistyspäivä oli toukokuussa ja se vietettiin Turun kasvitieteellisessä puutarhassa sekä sisällä että kauniissa helleilmassa ulkona opastuksen kera.

TURUN SEUTU PALKALLINEN TOIMINTA/ ALUEOHJAAJA SAANA KERÄNEN

Turussa vuosi 2012 oli avustajien välityksen suhteen aika vilkas. Uusia avustajia haastattelimme paljon ja tuntuikin, että avustajan työhön on paljon tulijoita. Muutimme Turun alueen haastattelukäytäntöjä vuoden 2012 aikana ja nykyään haastattelemme uusia avustajia kahtena päivänä kuukaudessa

kahden ihmisen voimin. Pidensimme myös haastatteluun käytettävää aikaa ja nykyään jokaista avustajaa haastatellaan ja ohjataan vähintään tunnin verran. Näin pystymme paremmin arvioimaan sopiiko avustajan työ kyseiselle henkilölle, tosin aika sen vasta näyttää minkälaiset työtehtävät ovat parhaita kullekin avustajalle. Usein haastattelutilanteessa kuitenkin huomaa jos jollekin haastateltavalle ei sovellu avustajan työ lainkaan. Turussa oli myös paljon avoimia paikkoja, eniten osa-aikaisia avustajapalvelupäätös paikkoja. Näitä oli myös paljon lähialueilla. Avustajista osa on opiskelijoita ja heille sopii hyvin osa-aikainen avustajan työ jolloin voi suunnitella omia aikataulujaan aika joustavasti asiakkaan tarpeiden ja omien opintojen mukaan.

Parainen tuli uutena alueena mukaan toimintaamme vuoden 2012 aikana ja järjestimme siellä syksyllä ensimmäisen vammaisavustajakurssin.

Kurssin järjestämisen haasteena oli kaksikielisyys. Käänsimme kurssimateriaalin ruotsiksi. Kurssilaisista suurimman osan äidinkieli oli ruotsi, joten yritimme järjestää myös ruotsinkielisiä puhujia paikalle. Osallistujat kurssilla olivat tosi innokkaita ja saimme rekisteriimme monta uutta ja hyvää avustajaa.

Järjestämme avustajille lisäkoulutusta heidän toivomista aiheista. Itse olin mukana järjestämässä ergonomiakoulutusta Turussa yhdessä Turun kaupungin erityisliikunnanohjaajan Eija Hiitin kanssa. Koulutus järjestettiin sekä keväällä että syksyllä. Ergonomiakoulutus on kasvattanut suosiotaan kerta kerralta. Ergonomiakoulutuksen aikana tutustuimme eri apuvälineisiin ja harjoittelimme niiden käyttöä käytännön harjoitusten avulla. Varsinkin henkilökohtaisina avustajina toimiville avustajille tästä on paljon hyötyä.

Syksyllä 2012 järjestimme Turussa myös hätäensiapukurssin avustajille. Kurssi tuli melkein heti täyteen ja kurssilaiset olivat innostuneina mukana. Suurin osa avustajista on kiinnostunut koulutuksista ja toivotaan että myös jatkossa pystymme vastaamaan heidän pyyntöihinsä ja järjestämään tarpeellisia koulutuksia joista on hyötyä heidän työssään.

VAKKA-SUOMI, PÖYTYÄ, AURA, LOIMAAN SEUTU/ ALUEOHJAAJA SARI KINNUNEN

Alueeni on jakaantunut kahteen kokonaisuuteen; toiseen kuuluvat Uusikaupunki, Laitila ja Vehmaa ja palkallisella puolella osittain Mynämäki ja toisen kokonaisuuden muodostavat Loimaa, Aura ja Pöytyä.

Uusikaupunki, Laitila ja Vehmaa ovat olleet toiminnassamme mukana jo kauemmin ja suurin osa vapaaehtoispuolen avustussuhteista ollut vapaaehtoistoiminnan toiminut jo useita vuosia, mutta mukaan on tullut myös aivan uusia asiakkaita ja keikkoja, kuten uima-avustuksia ja erityislasten liikuntakerhoa. Laitilassa syksyllä 2012 järjestetty vammaisavustajakurssi toi mukaan myös uusia aktiivisia avustajia ja he ovat päässeet mukavasti mukaan ja uusia keikkoja on alkanut pikkuhiljaa tulla yhä enemmän. Alueella oli vammaisavustajakurssin lisäksi hätäensiapukoulutus sekä suuren suosion saavuttanut muistikoulutus.

Palkallisella puolella on Vehmaalle ja Mynämäelle tullut lisää työpaikkoja ja kunnat ovat ottaneet niihin mukaan ”Tuetun työsuhteen”-palvelun.

Uudessakaupungissa ollut koko vuoden ajan toimintaa, paikkoja tullut ja mennyt ja kaikkiin paikkoihin on pystytty saamaan avustajia, toisiin paikkoihin nopeasti, toisiin hieman pidemmällä odottelulla. Uusikaupunki on antanut työnantajille mahdollisuuden käyttää Avustajakeskuksen ”Tuettua työnantajuutta” ja sitä onkin käytetty hyvin ahkerasti. Palkkatyöhön haluavia avustajia on alueella mukavasti, ns. puskaradio on kiitettävästi toiminut.

Toisen kokonaisuuden kunnat; Loimaa, Aura Pöytyä ovat kaikki tulleet toimintaamme mukaan parin vuoden sisällä, mutta toiminta on niissä alkanut huimalla vauhdilla. Loimaalla keikkoja tehtiin runsaasti, joista suurin osa oli vakituisia avustuksia. Lisää uusia keikkoja on varmasti luvassa, sillä loimaalaiset ovat hyvin aktiivisesti ottaneet yhteyttä ja tiedotustilaisuuksia on vuoden mittaan ollut useissa paikoissa. Myös muistiprojektin laajentuminen Loimaalle vuoden 2013 aikana tuo lisää toimintaa ja sen mukanaan tuomista koulutuksista on jo ehditty kysellä useammankin kerran. Palkallinen puoli Loimaalla on kasvanut aika voimakkaasti, mutta työntekijöitä on paikkoihin löytynyt kiitettävästi.

Aurassa vapaaehtoistoiminta on aika hiljaista huolimatta tiedotuksesta, mutta muutamia keikkoja on vuoden aikaan tullut ja odotamme pyyntöjen kasvavan pikkuhiljaa. Myös Pöytyällä on toiminta vasta alkamassa, vaikkakin toimintaa on jo tullut tukihenkilöpyyntöjen kautta. Myös palkallista puolta on kyselty jonkin verran. Pöytyällä järjestettiin vammaisavustajakurssi syksyllä 2012, joten innokkaita ja aktiivisia avustajia on valmiina keikkoihin, joita heti alkuvuoden tiedotustoiminnalla toivomme saavammekin runsain määrin!

Avustajakeskuksen työntekijät

VAPAAEHTOISAVUSTAJAT MUISTIASIAKKAILLE-PROJEKTIN VUOSI 2012

Taulukossa eritelty välitysten asiakkuudet eri vammaryhmien/muistin mukaisesti. Luvut prosentteja.

	Salon seutu	Turku ja ympäristökunnat	Satakunta, Loimaan seutu yms
LV	55	62	60
M	16	9	2
NV	9	2	3
LV+M	16	13	10
LV+PV	2	5	0
KV	0	4	6
KV+LV	0	0,5	3
M+N	0	3	8
LV+N	2	1,5	8
	100	100	100

eli:

	Salon seutu	Turku ja ympäristökunnat	Satakunta, Loimaan seutu yms
LV	75	82	81
M	26	25	20
NV	11	6,5	19
KV	0	4,5	9

(LV=liikuntavamma, KV=kehitysvamma, PV=puhevamma, M=muisti, NV=näkövamma)

Muistiasiakkaille välitettyjä vapaaehtoiskeikkoja oli Turun seudulla 25% kaikista välityksistä, Salon ja Someron seudulla 26% (ei kuulu projektin alueeseen) ja Loimaan ja Vakka-Suomen alueella 20% välityksistä. Asiakkaista n. 2-16% oli niitä, joilla oli ainoana avustajan tarpeen syynä muistin ongelmat. Muut asiakkaat ovat sellaisia, joilla on muistiongelmien lisäksi rajoitusta myös liikkumisen tai näön kanssa. Tämä kertoo mielestäni hyvin projektin tärkeydestä, toimintaan tarvitaan kummankin osapuolen panosta, pelkkä muistiosaaminen tai vammaispuolen osaaminen ei yksistään riitä, vaan tarvitaan yhteistyötä.

Muistiasiantuntijuuden lisääminen Avustajakeskuksen avustajille on projektin onnistumiselle tärkeä edellytys. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi muistiosuudet on lisätty osaksi Avustajakeskuksen vammaisavustajakurssia (A-kurssi). A-kurssiosuus pitää sisällään perustietoa muistisairauksista, muistiasiakkaan kohtaamisesta jne. Vuoden 2012 aikana Avustajakeskus järjesti 11 vammaisavustajakurssia (lisäksi 1 Raision Timalille palveluntuotantona toteutettu kurssi). Näille kursseille osallistui vuoden aikana 218 kurssilaista (Timali 20 opiskelijaa). Tämän A-kurssin lisäksi järjestetään projektin puitteissa lisäkoulutuksia niille, joilla kiinnostaa toimia muistiasiakkaiden avustajina (B-kurssit). B-kurssit ovat n. 5oh mittaisia yhden päivän koulutuksia. B-kursseilla syvennetään muistisairautietämystä ja paneudutaan muistiasiakkaan avustamiseen ja kohtaamiseen. B-kursseille, joita järjestettiin vuoden aikana 2, osallistui 28 kurssilaista. Muistiasiakkaiden kanssa jo toimiville avustajille järjestetään lisäksi lisäkoulutuksia (C-kurssit) heidän esiin nostamistaan aihealueista (mm. menetelmät, liikunta jne). C-kursseja järjestettiin vuoden aikana 2, osallistujia oli 25. Palaute kaikista koulutuksista oli vuoden aikana erinomaista.

Projektin arvioinnista vastaa ulkopuolisena arvioijana Kuntoutussäätiö. Tärkeä osa arviointia on kyselyt, jotka on laadittu yhteistyössä Kuntoutussäätiön, ohjausryhmän ja projektitoimijoiden kesken. Kyselyillä kartoitetaan asiakkaiden, omaisten ja läheisten sekä vapaaehtoisten kokemuksia hankkeen toiminnasta. Keskeisiä teemoja kyselyissä ovat: Missä on onnistuttu? Mitä pitäisi kehittää? Kyselyä toteutetaan läpi koko projektin, ja Kuntoutussäätiö analysoi saadut kyselyt ja antaa siitä kirjallisen raportin puolivuositain. (Uusin raportti liitteenä.)

Projekti on nyt puolivälissä. Muistiasiakkaiden määrästä ja avustajien tarpeesta oli aavistus jo ennen projektin alkua. Silti se nopeus, miten asiakkaat ja heidän parissaan työskentelevät ovat avustajia oppineet käyttämään, on yllättänyt. Silti edelleen projektissa on panostettava asiakkaille ja heidän omaisilleen kohdistuvaan tiedotukseen ja asennemuutokseen. Avustajaa pyydetään usein vasta sitten, kun on aivan pakko. Asiakas voisi hyötyä huomattavasti enemmän, omaisen jaksamisesta puhumattakaan, jos avustajan apu alkaisi jo varhaisemmassa vaiheessa. Tiedotusta suunnattiin vuoden 2012 aikana voimakkaasti muistiasiakkaita työssään tapaaville, ja tämä näkyikin erityisesti Turun ympäristökuntien lisääntyneenä aktiivisuutena.

Tärkeää projektin tavoitteiden saavuttamiselle on välityksen mukautuminen vastaamaan muistiasiakkaiden tarpeisiin. Vuoden aikana kehitettiin välitysprosesseja, haasteena oli ratkaista tiedonkulku kahden yhdistystoimijan välillä tietoturvallisuus huomioon ottaen. Muistiasiakkaiden välitys vaatii tällä hetkellä vielä päällekkäistä työtä. Seuraavalle vuodelle onkin haasteena kehittää välityksen työmenetelmiä edelleen.

Projektin juurruttamistyö jatkui myös vuoden 2012 aikana. Vuoden aikana aloitettiin hahmottelu toimintojen rakenteista projektin päättymisen jälkeen. Kävimme läpi niitä toimintoja, joita tarvitaan projektin päätyttyä, ja muistiyhdistys aloitti palveluidensa hinnoittelutyön.

Vuodelle 2013 tavoitteeksi on määritelty projektin laajentuminen kattamaan Loimaan seutukunta. Muut projektin toiminnot jatkuvat, ja juurruttamisprosessia jatketaan. Vuoden aikana Avustajakeskus panostaa välitysprosessin nopeuteen ja tiedonkulun virheettömyyteen. Lisäksi panostetaan vapaaehtoisten työn arvostukseen ja heidän vapaaehtoistyössä jaksamiseen.

PALVELUMYYNTI

TUETTU TYÖNANTAJUUS - PALVELU

Vuosina 2007-2011 olleen HAK-Projektin kuluessa oli käynyt selväksi, että useissa työsuhteissa tarvittaisiin merkittävämpää tukea ja neuvontaa työsuhteen onnistumiseksi. Useille vaikeavammaisille henkilöille työnantajaksi ryhtyminen tuntuu liian monimutkaiselle ja monista asioista koetaan epävarmuutta. Projekti lähti kehittämään tuettu työnantajuus- mallia yhteistyössä Rauman kaupungin kanssa.

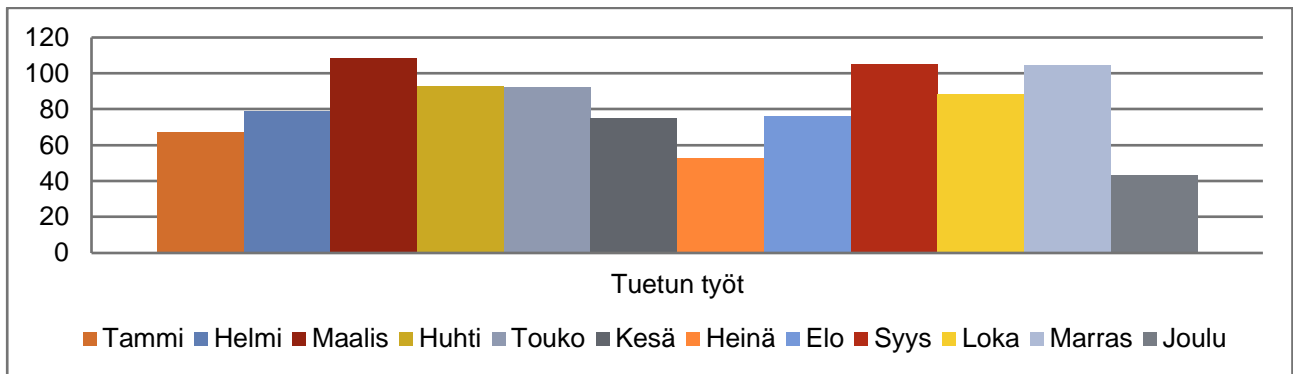
Tuetussa työnantajuudessa ryhdytään tukemaan ja rakentamaan työnantajuutta yhteistyössä oman Avustajakeskuksen työntekijän kanssa. Avustajakeskuksen työntekijä auttaa avustajan rekrytoinnissa, ja sopivan avustajan löydyttyä Avustajakeskuksen työntekijä on mukana työsuhteen alkumetreiltä lähtien esimerkiksi työsuhteen ehdoista sopimisessa, työvuorojen laadinnassa yms terveen työsuhteen reunaehdoissa. Avustajakeskuksen palveluun kuuluu kaikkien lain vaatimien asioiden hoitaminen, kuten vakuutus-, vero-, ja palkanlaskennan toimet.

Tuettu työnantajuus- palvelua pilotoitiin Rauman kunnan alueella 2009, mistä sitä laajennettiin Salon, Mynämäen, Turun, Vehmaan ja Uudenkaupungin alueille. Vuonna 2012 mukana olivat edellisten lisäksi Köyliö, Parainen, Aura ja Kaarina.

Vuoden lopulla tuettuja työsuhteita oli 367.

Tuettua työsuhde – palvelua toteutti alueen palkallisen puolen alueohjaaja ja palkanlaskusta huolehti palkanlaskija Ulla-Maija Lind. Loppuvuodesta kiireapuna toimi Joonas Helander palkanlaskussa.

Alla oleva kaavio sisältää tuntimäärät, jotka käytetty palvelun tuottamiseen (kotikäynnit, haastattelut, palaverit, koulutukset, ei palkanmaksu)

AKUUTTI SIJAISVÄLITYS

Jo projektin alusta saakka on ollut selvää, että hankkeen aikana on kehitettävä ratkaisumalli henkilökohtaisten avustajien nopeiden sijaisuustarpeiden täyttämiseksi. Henkilökohtainen avustaja on useimmiten välttämätön perusedellytys jo aivan välttämättömien päivittäisten toimien suorittamiselle, ja avustajan äkillinen sairastuminen on hyvin suuri ongelma, johon ei ole ollut olemassa toimivaa ratkaisua. Projektin tiimoilta lähdimme yhteistyössä Kaarinan kunnan kanssa kehittämään palvelua ongelman ratkaisemiseksi vuonna 2010, ja Avustajakeskus kehittikin mallin, jolla avustajan

sairastuttua äkillisesti sijaistarpeeseen pystyttiin vastaamaan välittömästi. Mallissa Avustajakeskuksella on kyseiseen palveluun tarkoitettu päivystävä puhelin, johon soittamalla sai hälytettyä akuutin sijaisavun paikalle korkeintaan kahden tunnin viiveellä. Palvelua pilotoitiin Kaarinan kunnan alueella, ja se laajennettiin jo samana syksynä 2010 koskemaan myös muutamia asiakkaita Liedon kunnan alueella.

Vuonna 2012 toiminta laajeni pikkuhiljaa ja kiinnostus sitä kohtaan kasvoi. Vuoden aikana akuutti sijaistarve oli 113 vrk. Asiakkaita oli Aura, Naantalin, Paraisten, Salon, Rauman, Kaarinan, Liedon ja Uudenkaupungin alueilla, yhteensä 26.

Toimintaa pääsimme esittelemään Valtakunnallisilla Henkilökohtaisen avun päivillä 27.9.2013 ja sen jälkeen tuli paljon kyselyitä muualta päin Suomea palvelusta ja sen toimivuudesta, sillä vastaavaa ei muualla ole järjestetty.

Toiminta on tehty mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta se toimisi hyvin ja joustavasti. Päivystys aika on ma-pe klo 8-15 ja la-su klo 8-12. Numero annetaan vain niille, joille kunta on palvelun myöntänyt. Näinä aikoina päivystysnumeroon vastaa keskuksen työntekijä, joka ottaa vastaan akuutin tarpeen ja sijaispyynnön. Sen jälkeen työntekijä soittaa vuorossa olevalle, päivystävälle avustajalle, joka lähtee asiakkaan luo. Avustaja on sitoutunut sopimuksella olemaan tavoitettavissa päivystysaikoina ja hänelle maksetaan siitä pieni korvaus. Työajasta eli sijaisena olosta hänelle maksetaan kyseisen kunnan vahvistama tuntipalkka. Lisäksi hänelle korvataan matkakulut. Sijainen on asiakkaan luona viimeistään kahden tunnin kuluessa soitosta. Pääsääntöisesti ollaan paikalla kuitenkin oltu jo aiemmin. Päivystävän avustajan lisäksi on olemassa ns. takapäivystäjiä, joita voidaan tarpeen mukaan myös pyytää sijaistuksiin.

Palvelusta kunta maksaa sovitun vuosi- tai kuukausimaksun. Palvelu voidaan ottaa toistaiseksi voimassaolevaksi tai sitten minimissään kuukaudeksi kerrallaan. Avustajakeskus hoitaa myös palkanmaksun sijaiselle työnantajan puolesta ja laskuttaa sitten kuntaa.

Toiminnasta tehtiin vuoden aikana tutkimus, joka raportin liitteenä.

TALOUS

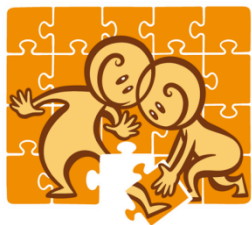
Tämä käsittää seuraavat osa-alueet: tuettu työnantajuus, akuutti sijaisvälitys, tukihenkilöpalvelu, omaishoitajan sijaisuudet (aloitettu loppuvuodesta 2012). Tuotot tulevat kunnilta, jotka tarvitsevat asiakkailleen tukea työsuhteeseen kuuluvissa asioissa. Kunnat haluavat antaa työnantajille ja avustajille turvallisen työsuhteen ja työnantajuuden, joka sisältää kotikäynnit ja ohjauksen ja neuvonnan sekä palkanmaksun ym. työnantajavelvollisuuksien täysimittaisen hoidon. Kunnat ostavat palvelun, koska näin sosiaalitoimi ja vammaispalvelu saavat keskittyä omiin osa-alueihin. Kunnat säästävät näin työntekijöidensä aikaa. Osalla kunnista on käytössä kaikki ostopalvelut, mitä Turun seudun lihastautiyhdistys tuottaa. Osa mukanaolevista kunnista on lähtenyt liikkeelle varovaisemmin ja heillä on käytössä ehkä vain jokin ostopalvelumuodoista. Palvelumyynnintuotolla on mahdollista kehittää ja parantaa eri palvelumuotoja.

Palvelujen mynnistä saatu tuotto on ollut 176 te, toiminta on 100%:sti palvelumyyntiä. Kokonaiskulut olivat 128 te. Vuonna 2012 tulos on ollut 47 te. Myös tässä kustannuspaikassa on henkilöstökulut suurin menoerä 83%.

Palvelujen myynti on mahdollistanut mm. Turun seudun lihastautiyhdistyksen toimitilalainan nopeamman lyhentämisen. Tämä on ollut kasvava palvelumuoto yhdistyksen toiminnassa. Kasvu edellisvuoteen on ollut 21%:a.

AVUSTAJAKESKUS KIITTÄÄ KAIKKIA
TOIMINNAN MAHDOLLISTANEITA!

YHTEISTYÖTÄ YLI RAJOJEN

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi